C/2024/578

2024.1.4.

A Bizottság határozatának összefoglalója

(2022. február 21.)

a 139/2004/EK tanácsi rendelet 21. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben

(M.10494 – VIG/AEGON CEE ügy [21. cikk szerinti eljárás])

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(C/2024/578)

A Bizottság 2022. február 21-én határozatot hozott a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet ([1]) – és különösen annak 21. cikke (4) bekezdése – szerint. A határozat teljes szövegének betekinthető változata az ügy hiteles nyelvén a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, az alábbi címen található meg: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=2

I. A FELEK ÉS AZ ÜGYLET

(1) A Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe (a továbbiakban: VIG) az ausztriai székhelyű nemzetközi biztosítócsoport, a Vienna Insurance Group holdingtársasága. Leányvállalatain és fióktelepein keresztül 30 országban folytat tevékenységet, főként a közép- és kelet-európai régióban (így Magyarországon is helyi leányvállalatain keresztül). Életbiztosítási és nem-életbiztosítási szolgáltatásokat nyújt.

(2) Az AEGON N.V. (a továbbiakban: AEGON) hollandiai székhelyű biztosítói csoport. Magyar, lengyel, román és török vállalkozásai (a továbbiakban: AEGON CEE) az életbiztosítás és a nem-életbiztosítás, a nyugdíjalap-üzletág, a vagyonkezelési szolgáltatások és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások területén tevékenykednek. Az AEGON-nak az AEGON CEE részét képező magyar leányvállalatai az „AEGON Magyarország” elnevezéssel szerepelnek.

(3) A VIG kizárólagos irányítást kíván szerezni az AEGON CEE felett (a továbbiakban: az ügylet). A VIG és az AEGON erre vonatkozó adásvételi megállapodást írt alá 2020. november 29-én.

(4) A felvásárlás az összefonódás-ellenőrzési rendelet értelmében uniós léptékű összefonódásnak minősül. A VIG 2021. július 15-én értesítette a Bizottságot a tervezett felvásárlásról. A felülvizsgálatot követően a Bizottság 2021. augusztus 12-én feltétel nélkül jóváhagyta az ügyletet.

II. ÖSSZEFOGLALÁS

A. Az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikke

(5) Az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikke kizárólagos hatáskört biztosít a Bizottságnak az uniós léptékű összefonódások vizsgálatára, és úgy rendelkezik, hogy a tagállamok nem alkalmazhatják nemzeti versenyjogukat az ilyen összefonódásokra. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hozhatnak a jogos érdekek védelme érdekében, ugyanakkor ezeknek az intézkedéseknek szükségeseknek és arányosaknak kell lenniük, és összhangban kell állniuk az uniós jog általános elveivel és egyéb rendelkezéseivel.

(6) A közbiztonság – a média pluralitása és a prudenciális szabályok mellett – az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikkének (4) bekezdése értelmében jogos érdek (a továbbiakban: elismert érdekek). Az ilyen elismert érdekek védelmét célzó intézkedések, amelyek alkalmasak arra, hogy az uniós léptékű összefonódást megtiltsák, feltételekhez kössék vagy hátrányosan befolyásolják, a Bizottság előzetes értesítése és jóváhagyása nélkül is elfogadhatók és hatályba léphetnek, feltéve, hogy azok valóban valamely elismert érdek védelmére irányulnak, és egyértelműen megfelelnek az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvének.

([1]) HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

(7) A fent említett „elismert érdekektől” eltérő érdekek védelmét célzó nemzeti intézkedéseket hatálybalépésük előtt közölni kell a Bizottsággal annak érdekében, hogy a Bizottság azok hatálybalépése előtt ellenőrzést gyakorolhasson (a továbbiakban: tájékoztatási és felfüggesztési kötelezettség).

(8) A Bizottság bevett gyakorlata szerint annak érdekében, hogy az összefonódás-ellenőrzési rendeletnek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikke (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 21. cikke hatékony érvényesülése (*effet utile*) biztosítva legyen – amely cikk lojális együttműködési kötelezettséget ró az EU-ra és a tagállamokra –, a tájékoztatási kötelezettség és a felfüggesztési kötelezettségek minden olyan esetben alkalmazandók, amikor a nemzeti intézkedések valamely elismert érdek védelmére irányulnak, amennyiben megalapozott kétségek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy ezek az intézkedések valóban egy „elismert érdek” védelmére irányulnak-e, és/vagy megfelelnek-e az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvének ([2]).

B. **A Magyarország által elfogadott, tiltó döntés**

(9) 2020. november 28-án a magyar kormány rendeletet fogadott el, amely a koronavírus-világjárvány következtében kihirdetett szükségállapot részeként kiterjesztette a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó magyar jogszabályok alkalmazási körét. Ez a kiterjesztés azt jelenti, hogy a biztosítási ágazatban működő magyar vállalkozásoknak a Magyarországtól eltérő bármely uniós tagállamból történő felvásárlása a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó magyar jogszabályok hatálya alá tartozik, és így a magyar kormány vizsgálata alá vonható, amely végső soron ellenezheti azokat.

(10) A közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó módosított jogszabályok alapján a VIG bejelentette az AEGON Magyarország felvásárlását a magyar Belügyminisztériumnak. A magyar belügyminiszter 2021. április 6-án határozatot fogadott el az AEGON Magyarország VIG által tervezett felvásárlásának tilalmáról (a továbbiakban: tiltó döntés); ennek során nem szolgáltatott más indokot azon kívül, hogy az ügylet sérti Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit.

(11) 2021. május 5-én a VIG fellebbezést nyújtott be a tiltó döntés ellen a Fővárosi Törvényszékhez. Az AEGON ezt követően érdekelt félként vett részt az eljárásban. A Fővárosi Törvényszék 2021. augusztus 31-én elutasította a VIG fellebbezését. 2021. október 19-én a VIG és az AEGON fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben a magyar legfelsőbb bírósághoz (Kúria). A Kúria előtti eljárás folyamatban van.

C. **A Bizottság vizsgálata**

(12) 2021. október 29-én a Bizottság vizsgálatot indított a tiltó döntésnek az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikkével való összeegyeztethetőségére vonatkozóan.

(13) A Bizottság 2022. január 20-án tájékoztatta Magyarországot azon előzetes következtetéséről, hogy a tiltó döntés összeegyeztethetetlen az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikkével, és felkérte Magyarországot, hogy tegye meg észrevételeit ezen előzetes következtetéssel kapcsolatban.

(14) Magyarország 2022. február 10-én válaszolt a Bizottság előzetes következtetésére. A Bizottság áttekintette Magyarország érveit, és azokat kellően figyelembe vette a határozatban foglalt következtetéseinek megfogalmazásakor.

([2]) Lásd a Bizottság korábbi gyakorlatát az alábbiakban: a Bizottság 2006. december 20-i, M.4197 *E.ON/Endesa* ügyben hozott határozatának () (27) preambulumbekezdése; a Bizottság 2006. szeptember 26-i, M.4197 *E.ON/Endesa* ügyben hozott határozatának (24) preambulumbekezdése; valamint a Bizottság 1999. július 20-i, M.1616 *BSCH / Champalimaud* ügyben hozott határozatának (ideiglenes intézkedések) (65)–(67) preambulumbekezdése. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság e megközelítést követő határozata nem tartalmaz nyilvánvaló hibát az ítéletben – a C-196/07. sz., *Bizottság kontra Spanyolország* ügyben 2008. március 6-án hozott ítélet (EU:C:2008:146) 35–36. pontja.

D. **A Bizottság értékelése**

(15) A Bizottság úgy találta, hogy:

a) Magyarország nem bizonyította, hogy az AEGON Magyarország új befektetője, a VIG (egy osztrák biztosítótársaság) profilja miért jelentene fokozott közbiztonsági kockázatot az AEGON Magyarország jelenlegi tulajdonosához, azaz az AEGON holland biztosítótársasághoz képest;

b) a Bizottság rendszeresen értékeli az uniós léptékű összefonódásokat a biztosítási ágazatban, anélkül, hogy a tagállamok közbiztonsági aggályokat vetnének fel; valamint

c) Magyarország nem nyújtott be olyan érdemi indokolást a Bizottságnak (vagy a VIG-nek, vagy az AEGON-nak), amely indokolná a tiltó döntés elfogadását azon állításon túl, hogy az ügylet veszélyeztetné a közbiztonságot Magyarországon.

(16) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy megalapozott kétségek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a tiltó döntés valóban valamely jogos érdek (közbiztonság) védelmére irányul-e, és összeegyeztethető-e az uniós jog általános elveivel és rendelkezéseivel. Következésképpen a tiltó döntésről annak végrehajtása előtt tájékoztatnia kellett volna a Bizottságot (amelynek azt jóvá kellett volna hagynia), ennek hiányában pedig Magyarország megsértette a tájékoztatási és a felfüggesztési kötelezettséget.

(17) A Bizottság emellett megvizsgálta, hogy a tiltó döntés összeegyeztethető-e az uniós jog általános elveivel és egyéb rendelkezéseivel, különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. cikke szerinti letelepedési szabadsággal.

(18) A tiltó döntés korlátozza a VIG letelepedési szabadságát. Magyarország nem bizonyította kellő mértékben, hogy a tiltó döntést a közbiztonságot fenyegető valódi és kellően súlyos fenyegetéssel szembeni védelem érdekében hozták, és ezért ez a korlátozás a letelepedési szabadságtól való eltérésként indokolható lenne. Magyarország nem bizonyította továbbá, hogy a tiltó döntés alkalmas és arányos a közbiztonság védelmére irányuló célkitűzésével.

(19) Következésképpen a tiltó döntés összeegyeztethetetlen a letelepedési szabadsággal. Ezért a tiltó döntés nem egyeztethető össze az uniós jog általános elveivel és egyéb rendelkezéseivel, és így sérti az összefonódás-ellenőrzési rendelet 21. cikkének (4) bekezdését.

III. **KÖVETKEZTETÉS**

(20) A fent említett okokból a határozat megállapítja, hogy Magyarország megsértette a 139/2004/EK rendelet 21. cikkét azáltal, hogy a Bizottság előzetes értesítése és a Bizottság jóváhagyása nélkül fogadta el a magyar belügyminiszter 2021. április 6-i határozatát, amely megtiltotta az AEGON Magyarország VIG általi felvásárlását, ami összeegyeztethetetlen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49. cikkével, és ezért indokolatlanul sérti a Bizottságnak az uniós léptékű összefonódásról való döntésre vonatkozó kizárólagos hatáskörét.

(21) A határozat ezért arra kötelezi Magyarországot, hogy 2022. március 18-ig vonja vissza a tiltó döntést.